

POSTANOWIENIE

Dnia 11 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Zubert (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak

SSN Jacek Wygoda

w sprawie radcy prawnego T. M.

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 11 stycznia 2022 roku

w przedmiocie wniosku radcy prawnego N. J. - obrońcy obwinionego T. M. o wznowienie postępowania,

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k., art. 429 § 1 k.p.k. i art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych

postanowił:

I. pozostawić bez rozpoznania wnioszek radcy prawnego N. J. – obrońcy obwinionego T. M. z 26 kwietnia 2021 roku o wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...];

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 29 kwietnia 2021 roku do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek radcy prawnego N. J. – obrońcy obwinionego T. M. z 26 kwietnia 2021 roku o wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...]. Wniosek został sformułowany w oparciu o art. 540b § 1 k.p.k. w zw. z art.

74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych, a w jego uzasadnieniu wskazano, że sąd dyscyplinarny II instancji nie zawiadomił o terminie rozprawy odwoławczej ustanowionego w sprawie obrońcy obwinionego, który wywiódł w tej sprawie odwołanie od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W.. Składając wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego obrońca obwinionego wniosła nadto w szczególności o uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...] oraz o przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Po zapoznaniu się z aktami postępowania dyscyplinarnego Sąd Najwyższy stwierdził nadto, że w dniu 5 kwietnia 2021 roku do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych wpłynęła kasacja radcy prawnego N. J. z dnia 29 kwietnia 2021 roku od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...], które zostało zaskarżone w całości na korzyść obwinionego T. M.. W kasacji został sformułowany zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 6 k.p.k., art. 84 § 1 k.p.k., art. 117 § 1 k.p.k. oraz art. 140 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych, a także art. 64 ust. 4 ustawy o radcach prawnych oraz art. 42 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, polegającego na pominięciu ustanowionego w sprawie obrońcy obwinionego w toku postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym, w tym w szczególności brak zawiadomienia obrońcy o rozprawie przed tym Sądem, a tym samym – pogwałcenie podstawowego, fundamentalnego prawa do obrony obwinionego, w tym prawa do korzystania z pomocy obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym. Podnosząc powyższy zarzut obrońca obwinionego wniosła o uchylenie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...] oraz o przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

Zarządzeniem z dnia 21 czerwca 2021 roku Przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych przyjął kasację obrońcy

obwinionego jako wniesioną w terminie i przez osobę uprawnioną, polecając przekazanie jej wraz z aktami sprawy do Sądu Najwyższego, celem rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy obwinionego jako złożony po terminie należało pozostawić bez rozpoznania.

Na wstępie przypomnienia wymaga, iż wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem, w świetle regulacji Rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego może nastąpić wyłącznie na podstawie ściśle określonych przesłanek, których katalog zawarto w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. oraz 542 § 3 k.p.k. Jedną z fakultatywnych podstaw wznowienia postępowania, ujętą w art. 540b § 1 k.p.k., dotyczy sytuacji gdy sprawę rozpoznano pod nieobecność oskarżonego, któremu nie doręczono zawiadomienia o terminie posiedzenia lub rozprawy albo doręczono je w inny sposób niż osobiście, gdy wykaże on, że nie wiedział o terminie oraz o możliwości wydania orzeczenia pod jego nieobecność. Wniosek oparty o przepis art. 540b § 1 k.p.k. winien być złożony w terminie zawitym miesiąca od dnia, w którym oskarżony dowiedział się o zapadłym wobec niego orzeczeniu, a przepisu art. 540b § 1 k.p.k. nie stosuje się w wypadkach, o których mowa w art. 133 § 2, art. 136 § 1 oraz art. 139 § 1, a także jeżeli w rozprawie lub posiedzeniu uczestniczył obrońca.

W realiach niniejszej sprawy, niezależnie od oceny przebiegu postępowania przed sądem dyscyplinarnym II instancji oraz weryfikacji materialnych przesłanek wznowienia postępowania wskazanych w art. 540b k.p.k., w szczególności oceny, czy powołany przepis dotyczy również sytuacji niezawiadomienia o terminie rozprawy obrońcy obwinionego podkreślić należy, że odpis orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku, sygn. akt WO-[...], wraz z uzasadnieniem doręczono osobiście obwinionemu radcy prawnemu T. M. w dniu 23 października 2020 roku. Tym samym miesięczny termin do złożenia wniosku o wznowienie postępowania w oparciu o art. 540b § 1 k.p.k. upłynął w dniu 23 listopada 2020 roku. Ponieważ wniosek o wznowienie postępowania został złożony po upływie miesięcznego terminu zawitego należało

pozostawić go bez rozpoznania w oparciu o art. 430 § 1 k.p.k., art. 429 § 1 k.p.k. i art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych.

W kontekście jednoczesnego wywiedzenia dwóch nadzwyczajnych środków zaskarżenia podkreślić należy, iż w ocenie Sądu Najwyższego możliwości rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o wznowienie postępowania nie zmienia okoliczność, że w sprawie dyscyplinarnej radcy prawnego T. M. niemal jednocześnie (w dacie wpływu wniosku o wznowienie postępowania do Sądu Najwyższego) został wywiedziony inny nadzwyczajny środek zaskarżenia, to jest kasacja. Przede wszystkim wynika to z faktu, że orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z 15 lipca 2020 roku jest prawomocne, a kwestia wykonalności, o której mówi art. 62⁵ ust. 2 nie uzależnia możliwości złożenia wniosku o wznowienie postępowania od wcześniejszego rozpoznania kasacji. W realiach niniejszej sprawy rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o wznowienie nie wyklucza również stosowany odpowiednio przepis art. 542 § 4 k.p.k., albowiem odnosi się on wyłącznie do uprzedniej oceny w postępowaniu kasacyjnym zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, co wyklucza możliwość wznowienia postępowania w oparciu o art. 542 § 3 k.p.k.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Stosownie do przepisu art. 547 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje.